

Kirjastokissan muistelmat

29.5.2029

(Kahden päivän Oodi-reissulaiset)

Olen kissa parhaassa iässä, kymmenvuotias. Synnyin katukissaksi ja katukissana elelin ensimmäiset vuoteni. Kohtalo on kuitenkin oikukas, ja syistä joihin palaan myöhemmin, olen kiertänyt yli puolet elämästäni kirjastoissa. Joskus viivyn päivän tai kaksi, toisinaan pidempään. Minulla on siis kerrottavana koko joukko tarinoita kirjastojen arjesta ja muutama viisas neuvokin tulevaisuuden varalle.

Nimeni on Kirjauskis. Ensimmäisen kosketukseni kirjastoon sain eräänä pakkasyönä, kun etsin lämmintä paikkaa. Kurottauduin erästä ovea vasten ja raotin postiluukkaa. Vastaani tulvahti kiinnostava tuoksu, joka sai minut lähes pois tolaltani...

Ujuttauduin luukusta sisään; hyvin mahduin kun hoikkanen olen. Löysin itseni lootasta kirjojen ja DVD-lootien seasta. Otin loikan ja tupsahdin lattialle. Nyt varovasti! Ties minne olin joutunut, mutta se tuoksu...

Mitä ihmettä, äkkiä piiloon, mutta minne? Jostakin kuuluu askeleita ja omituista hurinaa. Pimeyden turvin säntään salamana kirjaston takimmaiseen nurkkaan, mutta se taisi olla vikavalinta.

Siellä hyllyjen välissä liikkui hahmo, hiirenhiljaa ja tietysti tämä hahmo osasi kääntyä juuri oikeaan suuntaan, kun yritin luikahtaa sen ohi. "Kukas sinä olet?" kysyi hahmo, jota en kissansilmistäni huolimatta nähnyt kunnolla.

Gulp – mitä nyt teen, vastaanko, enkö vastaa, no olkoon, maukaisin vastauksen omalla kissankielelläni. "Kissa!" hahmo huudahti. "Miten ihmeessä olet tänne eksynyt. No, tulehan, kis kis." Mikä helpotus, hahmo osoittautui ystävälliseksi ihmismieheksi. Hiippailin hänen perässään taukokuoneeseen, mistä ihana tuoksu tuntui tulevan...

Taukokuoneessa oli nainen, joka avasi parhaillaan eväskääröään. Samassa tuon ihanan tuoksun lähde selvisi.

Mmm... määmiä! Herkkuani ja intohimoni. Hiivin lähemmäksi naista ja jäin muina kissoina hyrräilemään hänen viereensä.

Nainen söi määmkinsä ja jo hätäilin ettei minulle jäisi mitään, kunnes lopulta nainen laski määmikupin viereeni ja sain lipoa loput herkut kupista. Sen jälkeen jäin tyytyväisenä makoilemaan ja muistelemaan erästä kirjaston asiakasta, miestä nimeltään Hoppunen joka inhosi kissoja mutta minusta oli kiva sitä härnätä. Usein hyppäsin sen eteen pöydälle ja tuijotin Hoppusta kiiluvien silmien kuin saalista. Hoppunen kesti sitä aikansa ja lopulta lähti ja minä olin jälleen saanut erävoiton. Tätä muistelllessani oli nainen jo poistunut taukokuoneesta ja mies kuorsasi nojatuolissa takatukka sojossa ja suu auki.

Läksin hiipimään takaisin kirjastotiloihin ja äkkäsin pienen lapsen, esikoululaisen, joka häkeltyneenä kirjaston valtavasta kirjamäärästä koetti itselleen etsiä kirjaa kotiin vietäväksi. Äiti jo lastaan hoputti, mutta lapsi aina uuden kirjan käteensä otti ja sen sitten takaisin laittoi. Näin tässä tilaisuuteni, ja hieman mämmiä vielä viiksissäni tökkäsin lasta kylkeen ja hieman naukaistuani usutin hänet lempikirjani luo...

Sehän oli tietysti Kari Levolan kirjoittama iki-ihana ”Kissan koti”, jonka lapsi otti käteensä ja lähti päättäväisin askelin kohti lainausautomaattia. Katselin lasta niin hellyttävästi kuin osasin ja toivoin salaa, että pääsisinköhän tuon soman lapsosen mukaan, mutta ei se haittaisi toki, jos jäisin vaikka tänne kivojen kirjastotätien ja setien pariin. Miau, tämänhän on kotini.

”No mutta, mikäs täällä on!” kuului yllättäen huudahdus takanani. Samassa laihojen mutta pehmoisten kylkieni ympärille puristui kaksi ihmiskouraa. Ihminen, tuoksusta ja äänestä päätellen nuori nainen, yritti olla hellä otteissaan nostaessaan minut syliinsä, mutta äkillinen puristus sai alkukantaiset pedon vaistoni heräämään. Näyttääkseni hänelle, mikä olin viiksiäni, minä karjaisin kuin suuret sisareni viidakoissa ja savanneilla. ”Voi, kehrääkin niin suloisesti!” minua sylissäni pitelevä ihminen huudahti. Pirskatti sentään!

Katukissan vaistoni heräsivät, ja singahdin komealla ponkaisulla vangitsijani otteesta vapauteen. Juoksin häntä ylväällä kaarella korkeiden hyllyjen välissä, kunnes yhtäkkiä Encyclopaedia Britannican osa R-Ö putosi viiksikarvan päähän viereeni...

Viiksikarvat väpättäen jatkoin matkaa hyllyjen välissä. Kuulin, kuinka kirjastotäti harmitteli ääneen, että lukukoira Osku oli sairastunut ja mistäs nyt viime tingassa saisi sijaisen. Mietin, voisinko minä sijaistaa tätä huono-onnista Oskua. Osaan somasti kiehnätä lasten jalkoja vasten ja kehrätä rauhoittavasti, ja pehmeää turkkiani olisi mukava silittää lukiessa.

Kirjastotäti tuntui olevan kanssani samoilla linjoilla ja päättäväisesti tyrkkäsi minut ensimmäisen lukemaan tulevan tyttösen syliin. Miun tuuriani – ajattelin kun tyttö avasi mukanaan tuomansa paksun kirjan ”Alastalon salissa”. En jaksanut kuunnella sitä kovinkaan pitkään, joten pinkaisin kesken piipun valinnan kirjaston avoimesta ikkunasta vapauteen ja ajattelin, ettei koskaan enää kirjastoja. Toisin kuitenkin kävi.

Eräänä päivänä huomioni kiinnittyi pehmeään ääneen, joka kantautui korviini punatiilisestä talosta. Livahdin sisään ja huomasin olevani pikkuisessa kirjastossa, jonka seinät oli koristeltu perhosen kuvilla. Kirjastossa vaikutti työskentelevän vain yksi ihminen, joka luki parhaillaan lapsille satuja keväästä. Otin mukavan asennon hyllyn alta, paikasta johon lankesi hieman kevätauringon valoa. Sujahdin samaan paikkaan myös seuraavana päivänä, ja sitäkin seuraavana. Kirjastoihminen tuntui rakastavan sitä kun sai lukea ääneen, ja kaikki halusivat kuunnella: ihmispennut ja ihmisaikuiset. Ja minäkin.

Kirjastoihminen tuntui myös kovasti pitävän perhosista. Kuulin hänen kerran sanovan, että ihmisen pitäisi olla enemmän paikallaan, pysähtyä ihmettelemään pieniä asioita, eikä vouhottaa niin mahdottomasti. Että kun malttaa olla paikallaan, perhosetkin tulevat lähelle.

Minun nenälleni kerran istahti perhonen, mutta se ei ollut kyllä yhtään mukavaa!

Mutta kirjastoihmisen pehmeä ääni oli niin miellyttävä, etten enää voinut pysyä poissa. Lukukissaksi taidan olla liian levoton, mutta on ihanaa hipsiä hyllyn alle omaan paikkaani juuri silloin, kun minulle parhaiten sopii. Luulen ettei kukaan ole vielä huomannut minua. Ehkä piileskelenkin juuri sinun kirjastosi hyllyn alla?